

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

April 2025

Ključni poudarki¹

- Državni proračun je imel v prvih treh mesecih leta primanjkljaj v višini -451 mio EUR, kar je okoli 180 mio EUR več kot v enakem obdobju lani.² Rast prihodkov (6,1 %) kljub krepitvi zaostaja za rastjo odhodkov (10,8 %). Rast prihodkov je v določeni meri posledica nekaterih začasnih dejavnikov, medtem ko je dinamika nekaterih pomembnejših kategorij nižja kot v času visoke inflacije. Visoka rast odhodkov v začetku leta izhaja iz višjih plačil obresti in nekaterih diskrecijskih dejavnikov, medtem ko zlasti realizacija investicij še naprej občutno zaostaja za načrti zaradi zastoja pri porabi evropskih sredstev ter sistemskih pomanjkljivosti pri njihovem načrtovanju in izvajanju.
- V letu 2024 se je primanjkljaj sektorja država (-0,9 % BDP) občutno znižal. Hkrati je bil kar za 2 o. t. BDP nižji od vladnih projekcij iz oktobra lani. Projekcije sektorja država sicer v največji meri določa državni proračun, ki že nekaj zaporednih let ni realističen.
- Državni zbor je sprejel spremembo Zakona o fiskalnem pravilu. Skladno z njegovimi določbami Fiskalni svet do 10. 4. pričakuje osnutek Letnega poročila o napredku. Ta predstavlja v spremenjenem sistemu ekonomskega upravljanja ključni letni dokument za spremljanje zavez, ki so jih država podale v Srednjeročnem načrtu. Poleg tega je Evropska komisija pozvala države članice, da do konca aprila vložijo zahtevek za uveljavitev nacionalne odstopne klavzule, povezane z dodatnimi izdatki za obrambo.

---

¹ Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 2. 4. 2025.

² Vse primerjave so brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov.

Državni proračun januar-marec 2025

- Državni proračun je imel v prvih treh mesecih letos primanjkljaj -451 mio EUR (brez upoštevanja interventnih ukrepov), v enakem obdobju lani pa je znašal -274 mio EUR.

Prihodki:

- Prihodki so bili v prvem četrtletju medletno višji za 6,1 %. Rast je zlasti posledica višjih prihodkov od DDV in davka na dohodek pravnih oseb.
- Vidneje so k rasti prispevali še prihodki od CO2 dajatev,³ carin in prilivi iz sklada za razgradnjo NEK, ki v absolutnem smislu sicer predstavljajo razmeroma majhen delež skupnih prihodkov.
- Prihodki od evropskih sredstev so bili nižji za dobro polovico zaradi počasnega črpanja sredstev iz nove finančne perspektive 2021-2027 in visoke lanske osnove, ko so bila še na voljo sredstva iz pretekle večletne perspektive.
- Dinamika prihodkov od dohodnine je bila precej počasnejša kot v enakem obdobju lani, saj se je upočasnila rast prihodkov iz zaposlitve, manjši pa so bili prihodki od dohodka iz dejavnosti, dividend in dobička iz kapitala.

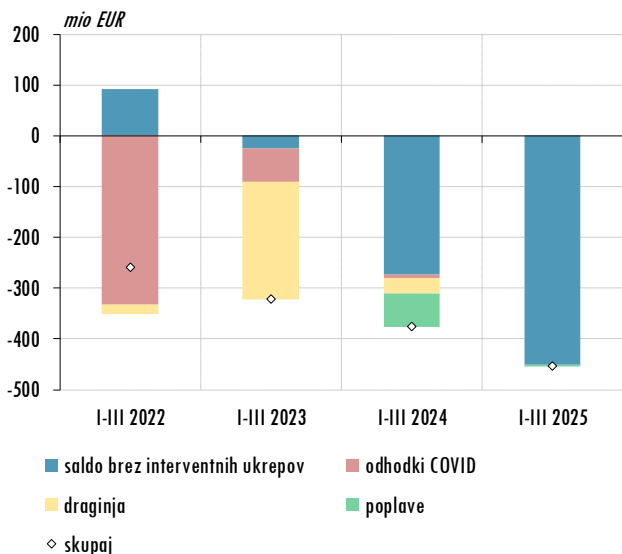
Tabela 1: Državni proračun

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	I-III 2024					I-III 2025					I-III 25/ I-III 24, v %		I-III 25/ I-III 24	
	skupaj	COVID	draginja	poplave	brez interv. ukrepov	skupaj	COVID	draginja	poplave	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov
Prihodki	3.105	...	...	11	3.094	3.301	...	...	20	3.281	6,3	6,1	197	187
DDV	1.210	...	...	...	1.210	1.295	...	...	...	1.295	7,1	7,1	85	85
Trošarine	373	...	...	...	373	370	...	...	...	370	-1,0	-1,0	-4	-4
Dohodnina	563	...	...	...	563	558	...	...	...	558	-0,9	-0,9	-5	-5
DDPO	310	...	...	...	310	392	...	...	20	372	26,4	19,9	82	62
EU sredstva	175	...	...	...	175	80	...	...	...	80	-54,5	-54,5	-95	-95
Nedavčni	171	...	...	...	171	166	...	...	...	166	-3,1	-3,1	-5	-5
Drugi prihodki	302	...	...	11	291	441	...	...	0	441	46,1	51,5	139	150
Odhodki	3.480	7	30	75	3.368	3.755	...	...	22	3.732	7,9	10,8	275	365
Stroški dela skupaj	1.131	0	...	0	1.131	1.108	...	...	0	1.108	-2,0	-2,0	-22	-22
Tr. posam. in gospodinjstvom	494	1	0	12	481	508	...	...	...	508	2,8	5,6	14	27
Izdatki za blago in storitve	310	1	...	44	264	317	...	...	1	316	2,5	19,6	8	52
Investicije	254	0	...	4	249	235	...	...	1	234	-7,4	-6,2	-19	-16
Tekoči transferi v ZPIZ	375	...	...	...	375	413	...	...	...	413	10,3	10,3	39	39
Subvencije	143	1	30	1	111	166	...	...	0	166	16,6	50,2	24	56
Obresti	351	...	...	...	351	527	...	...	...	527	49,9	49,9	175	175
Plačila sredstev v Proračun EU	143	...	...	...	143	156	...	...	...	156	9,1	9,1	13	13
Drugi odhodki	280	4	...	14	263	324	...	...	20	304	15,6	15,8	44	41
Saldo	-376	-7	-30	-65	-274	-454	...	...	-2	-451			-78	-177

Vir: MF, preračuni FS.

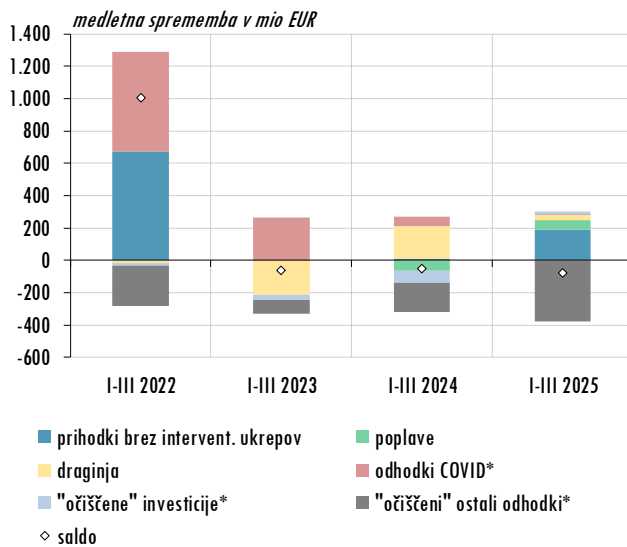
³ Septembra lani se je CO2 dajatev povečala z 17,3 na 30,85 EUR na enoto obremenitve zraka.

Slika 1: Saldo državnega proračuna

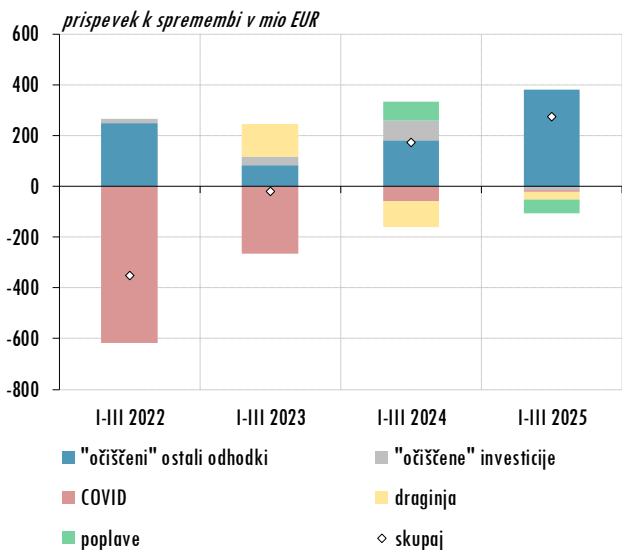
Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Dejavniki spremembe salda državnega proračuna

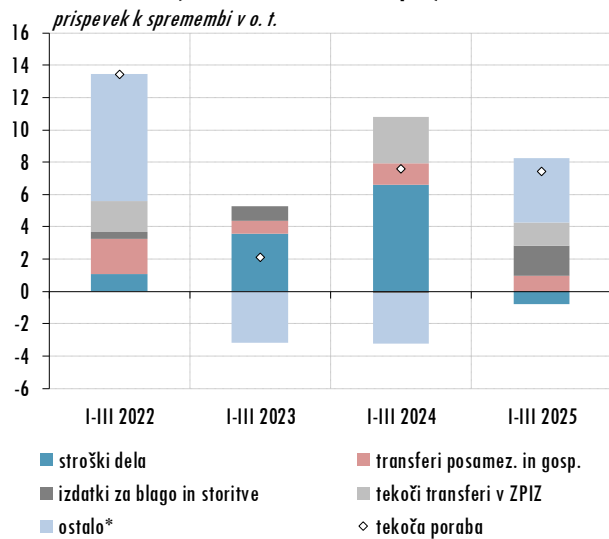
Vir: MF, preračuni FS. *pozitivni predznak pomeni znižanje, negativni povišanje.

Slika 3: Dejavniki spremembe odhodkov državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 4: Dejavniki spremembe tekoče porabe (brez interventnih ukrepov)

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *subvencije, plačila sredstev v proračun EU, tekoči transferi v ZZS, drugi odhodki.

Odhodki:

- Odhodki so bili v prvih treh mesecih letos medletno višji za 10,8 %, kar je več kot v enakem obdobju lani (8,3 %).
- K rasti so največ prispevali višji odhodki za obresti, ki so za okoli polovico višji kot v enakem obdobju lani. Pretežni del povišanja izhaja iz prvega plačila obresti za lani izdano obveznico RS93 (skupen znesek izdaje 2,75 mrd EUR s kuponsko obrestno mero 3 %). Glavnina letnih plačil obresti je v zadnjih letih sicer izplačana marca, zato se bo njihov prispevek k skupni rasti odhodkov v naslednjih mesecih postopoma zmanjševal.
- Pomembno so k rasti prispevale še subvencije v kmetijstvu,⁴ višji transfer za izvajanje javne službe v linijskem prometu in nadomestilo TEŠ (50 mio EUR).
- Izdatki za blago in storitve so bili višji za okoli petino, transfer v ZPIZ⁵ pa za okoli desetino.
- Stroški dela so bili medletno nižji kljub začetku izvajanja plačne reforme, saj je bil regres lani izplačan marca, letos pa bo kot običajno junija.
- Investicije se znižujejo od začetka lanskega leta, pretežno zaradi zaključka pretekle evropske finančne perspektive, pri čemer so najbolj upadle investicije v železniško infrastrukturo.
- Transfer v ZZZS je bil precej nižji, saj je bilo lani izplačanih 65 mio EUR za skrajšanje čakalnih vrst.⁶

Sklad za obnovo

- Prilivi v Sklad za obnovo so v prvem četrtletju znašali 20 mio EUR in so izhajali iz zvišane stopnje davka na dohodek pravnih oseb. Po lani sprejetem proračunu naj bi sklad v letu 2025 prejel 342 mio EUR.
- V prvih treh mesecih je bilo iz sklada izplačanih 34 mio EUR, glavnina za nadomestitveno gradnjo (25 mio EUR).⁷

---

⁴ Subvencije v kmetijstvu so bile v začetku leta 2024 neobičajno nizke, kar povezujemo z začetkom izvajanje nove finančne perspektive.

⁵ Rast transferja v ZPIZ je precej nižja kot lani zaradi nižjega dodatnega transfera za finančno izravnavo pokojninske blagajne, saj je bila redna uskladitev pokojnin letos (4,5 %) precej nižja kot lani (8,8 %).

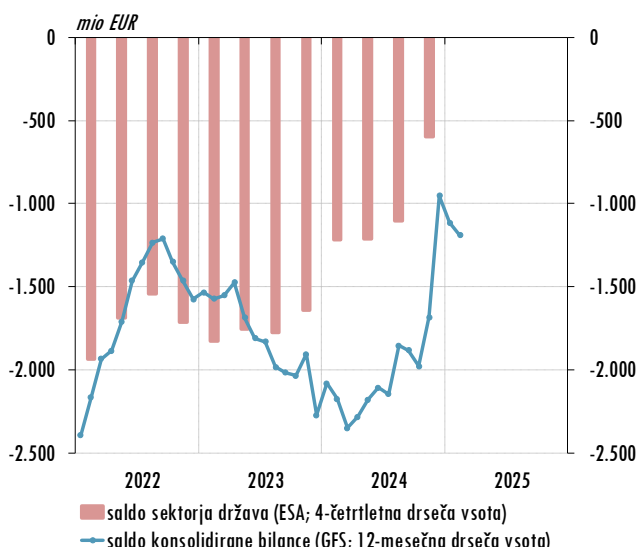
⁶ Plačilo storitev nad rednim obsegom po leta 2022 sprejetem ZNUZSZS.

⁷ V prvih treh mesecih je bilo za sanacijo poleg sredstev sklada izplačanih še 2,5 mio EUR iz integralnih sredstev državnega proračuna.

Sektor država 2024

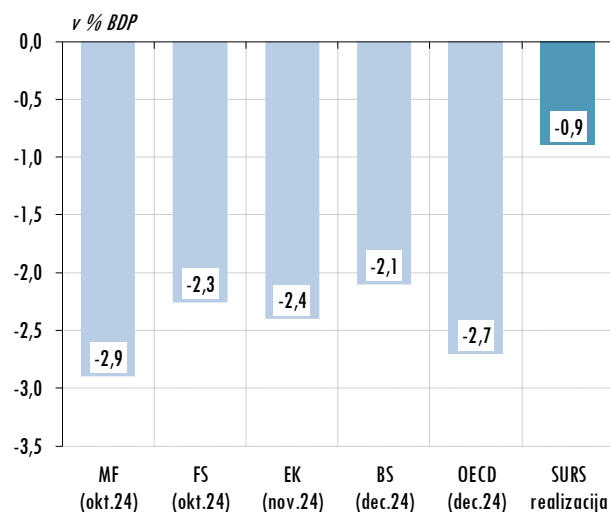
- **Primanjkljaj**⁸ celotnega sektorja država je v letu 2024 znašal -0,9 % BDP, kar je 1,7 o. t. BDP manj kot leto prej.
- Znižanje primanjkljaja je bilo posledica višjih prihodkov od socialnih prispevkov in dohodnine ob ugodnih razmerah na trgu dela, višjih prilivov od davka na dohodek pravnih oseb zaradi dobrega poslovanja podjetij in dviga davčne stopnje za sanacijo po poplavih, na strani izdatkov pa zlasti znižanja subvencij ob umikanju interventnih ukrepov za blažitev posledic druginje ter upada investicij, v prevladujoči meri zaradi zaključka pretekle evropske finančne perspektive.

Slika 5: Saldo javnih financ

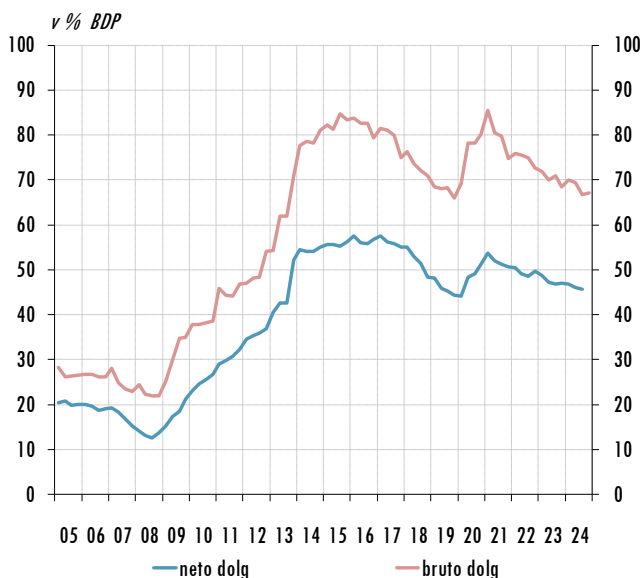
Vir: SURS, MF, preračuni FS.

Slika 6: Saldo sektorja država 2024

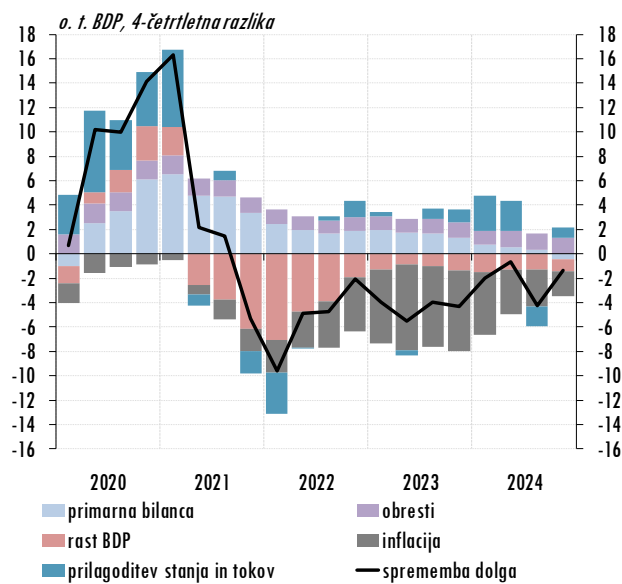
Vir: MF, FS, EK, BS, OECD, SURS.

Slika 7: Bruto in neto dolg sektorja država

Vir: Eurostat, ECB, SURS, preračuni FS.

Slika 8: Sprememba javnega dolga

Vir: SURS, preračuni FS.

⁸ SURS je 31. 3. 2025. objavil Temeljne agregate sektorja država za leto 2024. Razpoložljivo na <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/13540>.

- Primanjkljaj je bil skladno s pričakovanji Fiskalnega sveta precej nižji od projekcije za leto 2024 v Osnutku proračunskega načrta iz lanskega oktobra (-2,9 % BDP). Tako veliko odstopanje potrjuje ocene, da javnofinančno načrtovanje ostaja pomanjkljivo in premalo realistično ter je potrebno korenitih sistemskih izboljšav.
- Bruto **dolg** sektorja država je konec leta 2024 znašal 67,0 % BDP, kar je 1,4 o. t. BDP manj kot ob koncu leta 2023. Znižanje je bilo še naprej pretežno posledica inflacije.
- Po projekcijah iz zadnjega Osnutka proračunskega načrta naj bi se delež bruto dolga do konca leta 2025 znižal na 65,4 % BDP.
- Neto javni dolg je precej nižji in je konec tretjega četrletja lani znašal 45,6 % BDP, pretežno zaradi ohranjanja visoke likvidnostne rezerve.